

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 101.710 van 10 december 2001

A. 68.608/V-1442.

In zake: **de Vlaamse Gemeenschap,**
vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
die woonplaats kiest bij
Advocaat Paul VAN ORSHOVEN,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Emile Maxlaan 149

tegen: **de Franse Gemeenschapscommissie,**
vertegenwoordigd door het College van de
Franse Gemeenschapscommissie,
die woonplaats kiest bij
Advocaat Marc UYTENDAELE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Kapitein Crespelstraat 2-4.

DE RAAD VAN STATE, Ve kamer,

Gezien het verzoekschrift dat de Vlaamse regering op 19 april 1996 namens de Vlaamse Gemeenschap heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van :

1. het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 1 februari 1996 "relatif à la représentation des mandataires communaux francophones de la périphérie bruxelloise et des experts au Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise", en van
2. het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 1 februari 1996 "relatif à la détermination des matières d'intérêt commun dont peut être saisi le Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise";

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer E. HAESBROUCK, Eerste auditeur, gesteund op artikel 12 van het algemeen procedurereglement;

Gelet op de beschikking van 22 juli 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 16 januari 2001 waarvan aan partijen kennis is gegeven, waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 22 februari 2001;

Gehoord het verslag van de heer J. DE BRABANDERE, Kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat P. VAN ORSHOVEN, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat N. VAN LAER die, loco Advocaat M. UYTENDAELE, verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van E. HAESBROUCK, Eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1.1. Overwegende dat de bestreden besluiten genomen zijn in uitvoering van het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 6 december 1995 "portant création d'un Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise";

1.2. Overwegende dat het eerste bestreden besluit in zijn officiële Nederlandse vertaling als volgt luidt :

"FRANSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE VAN BRUSSEL
HOOFDSTAD
N. 96 [C-31045]
1 FEBRUARI 1996. - Besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de vertegenwoordiging van de Franstalige gemeentemandatarissen uit de Brusselse Rand en van de deskundigen bij de Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten.

Het College,
Gelet op het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 4 juli 1995 tot vaststelling van de verdeling van de bevoegdheden van de Leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie;

Gelet op het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 6 december 1995 tot oprichting van de Adviesraad voor de Franstaligen in de Brusselse randgemeenten;

Overwegende dat men onder gemeentemandatarissen moet verstaan de Burgemeesters, de Schepenen en de Gemeenteraadsleden;

Overwegende dat de randgemeenten moeten kunnen genieten van een speciale regeling zoals bedoeld in de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken om op dezelfde wijze vertegenwoordigd te zijn als de Brusselse randgemeenten zonder een speciale regeling;

Overwegende dat men als leden van rechtswege dient voor te stellen, de Franstalige Burgemeesters uit de Brusselse randgemeenten.

Overwegende dat het College wordt toegelaten om zes deskundigen toe te voegen aan de Adviesraad voor Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten,

Besluit :

Artikel 1. De Brusselse randgemeenten met een speciale regeling worden vertegenwoordigd door tien Franstalige gemeentemandatarissen.

De Brusselse randgemeenten zonder speciale regeling worden vertegenwoordigd door tien Franstalige gemeentemandatarissen.

Art. 2. Zijn leden van rechtswege de Franstalige Burgemeesters van de betrokken gemeenten, voor zover zij hierom verzoeken.

Art. 3. De randgemeenten met een speciale regeling worden vertegenwoordigd door de Franstalige gemeentemandatarissen dewelke aangeduid zijn door het College van de Franse Gemeenschapscommissie, onder diegenen die hierom verzoeken en in de volgende verhoudingen :

1° de randgemeenten, waarin tenminste dertig procent zetelen van de Franstalige gemeentemandatarissen, beschikken tenminste over één vertegenwoordiger;

2° de randgemeenten, waarin tenminste zestig procent zetelen van de Franstalige gemeentemandatarissen, beschikken tenminste over twee vertegenwoordigers.

Art. 4. De Brusselse randgemeenten zonder een speciale regeling worden vertegenwoordigd door de Franstalige gemeentemandatarissen dewelke aangeduid zijn door het College van de Franse Gemeenschapscommissie onder diegenen die erom verzoeken in de volgende verhoudingen :

1° de Brusselse randgemeenten zonder een speciale regeling, waarin tenminste tien procent zetelen van de Franstalige gemeentemandatarissen, beschikken tenminste over één vertegenwoordiger;

2° de Brusselse randgemeenten zonder een speciale regeling, waarin tenminste twintig procent zetelen van de Franstalige gemeentemandatarissen, beschikken tenminste over twee vertegenwoordigers;

Art. 5. De Adviesraad kan, op voorstel van het College van de Franse Gemeenschapscommissie, beroep doen op de medewerking van zes deskundigen.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het bekend gemaakt wordt in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 1 februari 1996

(...)"

1.2. Overwegende dat het tweede bestreden besluit in zijn officiële Nederlandse vertaling als volgt luidt :

N. 96 - 413

1 februari 1996. - Besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de vaststelling van de materies van gemeenschappelijk belang die aanhangig kunnen worden gemaakt bij de Adviesraad voor de Franstaligen in de Brusselse Rand

[C - 31044]

Het College,

Gelet op het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 4 juli 1995 tot vaststelling van de verdeling van de bevoegdheden van de Leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie;

Gelet op het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 6 december 1995 tot oprichting van de Adviesraad voor de Franstaligen in de Brusselse randgemeenten;

Overwegende dat er maatregelen dienen worden aangenomen over dewelke de Adviesraad geacht wordt adviezen uit te brengen en opmerkingen of voorstellen te doen,

Besluit :

Artikel 1. De Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten kan adviezen uitbrengen, opmerkingen of voorstellen doen over de materies die de Franstalige leefgemeenschap aanbelangen, zowel voor diegenen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als diegenen uit de Brusselse rand en die onder de bevoegdheden vallen van de Franse Gemeenschapscommissie.

In dit opzicht kan de Adviesraad elke kwestie aansnijden die, rechtstreeks of onrechtstreeks, verband houdt met de leefkwaliteit van de Franstaligen uit de rand.

Artikel 2. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad bekend wordt gemaakt.

Brussel, 1 februari 1996.

Minister, Voorzitter van het College van de Franse Gemeenschapscommissie, belast met Begroting, Betrekkingen met de Franse Gemeenschap en het Waals Gewest, alsook met Internationale Betrekkingen.

H. HASQUIN

Minister, Lid van het College, belast met Bijstand aan Personen,

Ch. PICQUE

Minister, Lid van het College, Sport en Toerisme,

D. GOSUIN

Minister, Lid van het College, belast met Beroepsopleiding en Permanente Opleiding van de Middenklasse,

E. ANDRE

Minister, Lid van het College, belast met Gezondheid, Beroepsomscholing en Bijscholing, Onderwijs, Sociale Promotie, Leerlingenvervoer en Openbaar Ambt,

E. TOMAS"

2.1. Overwegende dat de verwerende partij als volgt het belang van verzoekende partij betwist :

“De verzoekende partij doet geenszins blijken van haar belang in deze zaak.

In tegenstelling tot de regels die ten grondslag liggen aan het instellen van beroepen bij het Arbitragehof, zoals zij zijn vastgesteld in artikel 2 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, hebben de Gemeenschaps- en Gewestregeringen evenwel op zich geen vermoedelijk belang bij het instellen van een annulatieberoep bij de Raad van State.

In dit geval is het de verwerende partij niet duidelijk in welke opzicht de bestreden handeling de verzoekende partij ook maar het minste nadeel kan berokkenen.

De oprichting van een adviesraad voor de Franstaligen in de Brusselse randgemeenten heeft geenszins een weerslag op de situatie van de Vlaamse regering.

Het betreft immers een orgaan dat strikt raadgevend is en dat geen enkele rechtshandeling of materiële handeling mag stellen die in strijd zou kunnen zijn met een handeling van een orgaan van de Vlaamse Gemeenschap.

Op het gebied van de juridische verdeling van de bevoegdheden onder de verschillende partners van het federale België is het immers niet duidelijk in welk opzicht de oprichting van zulk een orgaan de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap kan aantasten. Uit de analyse van het annulatieberoep blijkt evenwel dat drie van de vijf middelen rechtstreeks ontleend worden aan de schending van de verdeling van de bevoegdheden onder de federale Staat, de Gewesten en de Gemeenschappen. De twee overige middelen steunen op het ontbreken van een rechtsgrond voor de bestreden besluiten en op de schending van het gelijkheidsbeginsel en, als men ze nader onderzoekt, betreffen zij eveneens bevoegdheidskwesties.

Bijgevolg zou men er ten hoogste vanuit kunnen gaan dat het oprichten van een adviesraad voor de Franstaligen in de Brusselse randgemeenten om strikt politieke redenen de Vlaamse Gemeenschap mishaagt.

Als men in dat opzicht de beginselen toepast die ten grondslag liggen aan de staatshervorming, stelt men vast dat het dan hoogstens gaat om een belangengeschil in strikte zin, te weten een geschil dat twee partners van het federale België verdeeld houdt en dat niet kan worden teruggebracht tot een juridische kwestie die ter beslechting kan worden voorgelegd aan een rechtscollege.

Krachtens artikel 32 van de gewone wet tot hervorming der instellingen van 9 augustus 1980, was alleen het overlegcomité bevoegd om er kennis van te nemen.

Uit de gezamenlijke voorgaande gegevens blijkt dat de Vlaamse Gemeenschap geen belang heeft bij het vorderen van de nietigverklaring van de bestreden besluiten”.

2.2.1. Overwegende dat elke grondwettelijk erkende entiteit van het Rijk belang heeft bij de naleving van de regels betreffende de bevoegdheidsverdeling in dat Rijk; dat zulk een belang kan worden gelijkgesteld met een functioneel belang van het orgaan van de betrokken entiteit -hier de Vlaamse Regering optredend namens de Vlaamse Gemeenschap- om de schending van zijn prerogatieven door een orgaan van een andere entiteit -hier de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels hoofdstedelijk gewest- aan te klagen; dat dan ook is vereist dat één of meer middelen gegrond op de schending van de betrokken bevoegdheidsregels worden aangevoerd; dat dit ter zake het geval is aangezien de verzoekende partij in haar eerste middel overschrijding van haar territoriale bevoegdheid door de verwerende partij aanvoert; dat de vraag of die bevoegdheid inderdaad overschreden werd de grond van het middel betreft; dat vooralsnog niet moet worden onderzocht of de Vlaamse Gemeenschap enig belang heeft bij de andere middelen welke zij aanvoert; dat die vraag enkel aan de orde is ingeval die middelen zelf moeten worden onderzocht;

2.2.2. Overwegende dat de vraag of de verzoekende partij het Overlegcomité kan aanspreken, in zoverre verband houdt met de vraag of zij een belang heeft om de betrokken regeling met een annulatieberoep te bestrijden, dat aan dat laatste striktere voorwaarden zijn verbonden; dat, immers, de regeling inzake belangenconflicten, zoals haar naam zegt, als doel heeft tot een vergelijk te komen betreffende

aangelegenheden waar de diverse samenstellende delen van de Staat hun belangen geschaad of bedreigd achten, zonder dat zulks vereist dat er een overtreding van de bevoegdheidsverdelende regels wordt aangevoerd; dat m.a.w. het aanbrengen van een belangenconflict het geëigende middel is om de federale staat of andere grondwettelijke erkende entiteiten ertoe aan te zetten de federale loyaleiteit na te leven door middel van een politiek overleg doch zonder dat langs die weg een bindende oplossing kan worden afgedwongen; dat bovendien, wanneer een belangenconflict tevens een bevoegdheidsconflict doet rijzen, volgens artikel 32, §§ 5 en 6, van de gewone wet van 9 augustus 1980 de procedure tot regeling van een belangenconflict over eenzelfde aangelegenheid wordt geschorst of afgesloten; dat het bevoegdheidsconflict dan dient te worden beslecht door de bevoegde rechtsprekende instantie, waar de vraag rijst in hoeverre er degene die het conflict aanbrengt een belang heeft of moet aantonen om de onbevoegdheid van de steller van de bestreden handeling aan te klagen; dat terzake die vraag, zoals hiervoren is gebleken, bevestigend moet worden beantwoord; dat de exceptie niet gegrond is;

3. Overwegende dat het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 6 december 1995 "portant création d'un Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise" alsmede een eerder besluit van 30 november 1995 met hetzelfde onderwerp nietig verklaard werden bij arrest nr. 101.706 van 10 december 2001; dat aangezien hierdoor de het voornoemde Conseil consultatif als niet opgericht dient te worden beschouwd, ambtshalve moet worden vastgesteld de met het onderhavige beroep bestreden besluiten van hun materiële rechtskracht zijn ontdaan; dat het past ze ook formeel uit het rechtsverkeer te verwijderen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Worden vernietigd :

1. het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 1 februari 1996 "relatif à la représentation des mandataires communaux francophones de la périphérie bruxelloise et des experts au Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise", en
2. het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 1 februari 1996 "relatif à la détermination des matières d'intérêt commun dont peut être saisi le Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise".

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt bij uittreksel op dezelfde wijze als de vernietigde besluiten.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel in openbare terechtzitting van de Ve kamer van de Raad van State, op 10 december tweeduizend en een, door :

De HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	P. LIENARDY,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
Mevr.	Chr. NOTEBAERT,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT.

J. DE BRABANDERE.